Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 229. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 30, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 30-го ЛИСТОПАДА 1996 р. Ч. 229. РІК CIII.

Київ зміцнить відносини з НАТО

Київ. — Україна незабаром поглибить свої відносини з НАТО, почавши забезпечувати свої інтереси при поширенні альянсу на Схід, повідомила 26-го листопада УНІАР, покликаючись на керівника управління політичної аналізи і плянування Міністерства Закордонних Справ Ігоря Харченка.

„Протягом найближчих місяців розпочнеться праця щодо випрацювання механізмів застереження інтересів України при поширенні НАТО", — сказав на пресконференції в МЗС І. Харченко, підсумовуючи минулотижневу поїздку заступника міністра закордонних справ Антона Бутейка по країнах Европи, які є членами НАТО. А. Бутейко відвідав Францію, Великобританію, Німеччину, Бельгію та Голляндію, де обговорив забезпечення інтересів України при поширенні альянсу.

За словами І. Харченка, А. Бутейко, виступаючи на засіданні сесії Північно-атлантійського оборонного союзу в Парижі, зазначив, що нова Конституція не забороняє Україні приєднуватися до військових блоків. Проте, за словами І. Харченка, це не означає, що Україна тепер хоче вступити до НАТО.

Відповідаючи на запитання журналістів щодо суті особливого партнерства НАТО з Україною, якого домагається остання, І. Харченко сказав, що угода регулюватиме відносини в політично-правному пляні, формалізуватиме положення про сферу політичного, військового і військово-технічного співробітництва. Конкретніших деталей він не навів.

Закон України про власність є досить ефективний

Київ (УНІАР). — Фахівці Української фондової біржі (УФБ) комплексно дослідили законодавчу базу України щодо ринкової взаємодії емітентів та інвесторів і виявили, що закон про власність гарантує захист прав, однак його використовують недостатньо.

На думку заступника голови правління УФБ Володимира Одинцова, використання всього потенціялу закону сприяло б поглибленню ринкової взаємодії емітентів та інвесторів. Адже в законі всі форми власности — приватна, колективна, державна — є рівноправними, всім забезпечується рівні демократичні умови використання цих прав. Оскільки емітент цінних паперів та інвестор завжди є власниками певних фондів і майна, то вказані нормативно-правні гарантії закону про власність торкаються їх прямим чином.

З іншого боку, цінні папери не є тільки видом грошових документів, але й об'єктом права власности. Тому право власности на цінні папери необхідно регулювати і захищати механізмами закону про власність. В. Одинцов запевняє, що законодавча база України в питаннях фондового ринку є цілком досконалою, а поширення думки про її недосконалість лише гальмує динаміку біржового ринку.

Взаємини між Вашінґтоном і Пекіном покращуються

Вашінґтон. — Державний секретар ЗСА Воррен Кристофер, виступаючи на телевізії, сказав: „Американсько-китайські взаємини останнім часом значно покращилися і дістали під собою міцну основу". Цьому, на його думку, дуже посприяла недавня зустріч між президентом Биллом Клінтоном і головою КНР Джіянґ Земіном, котрі домовилися обмінятися візитами протягом найближчих двох років.

На запитання, чи не приносять З'єднані Стейти Америки в жертву права людини в Китаї в ім'я зміцнення стосумків між двома країнами, державний секретар відповів: „Права людини і далі мають для нас величезне значення". При цьому він, однак, додав: „Китай — це важлива країна з величезною економікою. Нас також поєднує з ним ряд досить важливих питань безпеки, включно з Північною Кореєю, Радою Безпеки ООН, боротьбою з терроризмом і наркотиками".

Кристофер сказав, що очікуванні американсько-китайські зустрічі у верхах дадуть можливість обговорити питання про права людини, і нагадав, що він активно обговорював цю тему під час недавньої візити в КНР. „Спробувати ізолювати Китай було б, з нашого погляду, короткозорою і нерозумною політикою", — підкреслив державний секретар.

ПОСЕЛЕНЦІ ЗУСТРІЛИСЯ З Я. АРАФАТОМ

Єрусалим, Ізраїль. — Група жидівських поселенців зі західного берега Йордану зустрілася у вівторок, 26-го листопада, у Вифлеємі з лідером палестинців Ясіром Арафатом, щоб обговорити перспективи спільного проживання жидів і арабів.

Ця зустріч відбувалася в ті дні, коли палестинці й ізраїльтяни намагаються прийти до компромісного рішення щодо виведення ізраїльських військ з Геброну, де проживає 500 жидівських поселенців і понад 130,000 палестинців.

Під час зустрічі з Я. Арафатом сторони намагалися знайти спосіб унеможливити подальші конфлікти між двома національно-релігійними громадами Геброну, серед яких в останній час панує войовничість і екстремізм.

Давид Бедеїн, поселенець з Єфрату, повідомив, що Я. Арафат був привітний, вгостив усіх кавою і 90-хвилинна зустріч пройшла „в сердечній атмосфері та по-діловому".

Приводом до цієї зустрічі стало рішення Я. Арафата про призначення посередника між жидівськими і палестинськими підприємцями, у функції якого входить схвалення економічних і господарських угод між ними. В останні тижні ряд корисних для обох сторін угод були унеможливлені через загострене жидівсько-палестинське протистояння.

Вирішують проблеми забезпечення української армії

Київ (УНІАР).— Тут у вівторок, 26-го листопада, в Міністерстві Оборони України відбулася пресова конференція, на якій начальник тилу Збройних Сил України генерал-полковник Григорій Міхайліченко розповів про стан забезпечення української армії.

За його словами, перевіркою встановлено, що стан тилового забезпечення задовільний. Городину у сховища завезено завдяки допомозі місцевих державних адміністрацій. Вони ж допомогли армії зробити резерви круп, борошна та інших продуктів.

З одягом ситуація набагато складніша. Вояки і сержанти мають лише робочі строї, але не мають парадних, а офіцери і прапорщики навіть робочим одягом забезпечені лише на 40-60 відсотків. Намагаючись виправити становище, керівники української армії звернулися до підприємств легкої промисловости Києва, Чернігова і Черкас.

Міхайліченко поінформував, що міністер оборони України генерал-лейтенант Олександер Кузьмук оголосив пріоритетними напрямками праці військового керівництва на 1997 рік вирішення житлової проблеми військовослужбовців і фінансового, речевого та харчового забезпечення.

І. Родіонов не хоче спільного базування ЧФ

Москва. — Міністер оборони Росії Ігор Родіонов сказав після зустрічі зі своїм українським партнером Олександром Кузьмуком, що Росія не погодиться на спільне базування флоту обох країн в Севастополі, повідомив 27-го листопада „ОМРІ Дейлі Дайджест", покликаючись на російські засоби масової інформації. Як відомо, О. Кузьмук очолював українську військову делеґацію на переговорах в Москві, де було підписано ряд угод між міністерствами оборони.

Однак І. Родіонов відкинув постійні зазіхання на Севастопіль з боку посадника Москви Юрія Лужкова і заявив, що Росія повинна погодитися з фактом, що Крим і Севастопіль належать Україні.

О. Кузьмук відстоював те, щоб Військово-морські сили України базувалися в Севастополі, і передбачив, що на подальших переговорах це питання вирішиться. У тому, що немає компромісу, винні „треті сили" в Росії, Україні та інших державах, сказав І. Родіонов. Вони, за його словами, сподіва-ються підірвати російсько-українське співробітництво.

Незважаючи на розбіжності у питанні поділу Чорноморської фльоти, два міністри підписали двосторонній плян співпраці на наступний рік, зокрема щодо протиповітряної оборони і зв'язку.

Европейська комісія затвердила плян дій щодо України

Київ (УНІАР). — У вівторок, 26-го листопада, пресова служба Представництва Европейської комісії в Україні повідомила, що 20-го листопада Европейська комісія затвердила плян дій Европейського союзу для України.

Документ передбачає виконання двох взаємопов'язаних цілей: надання українським органам влади посиленої політичної підтримки з боку Европейського союзу з огляду на бажання України закріпитися в европейських структурах; вивчення засобів для більш удосконаленої допомоги та посилення зв'язків між Україною і країнами европейського співтовариства.

Плян дій висвітлює сфери, у яких уже досягнуто значного прогресу у відносинах з Україною, починаючи від 1991 року, та пропонує шість сфер діяльности.

Зокрема, Европейський союз вирішив, що у спів-

(Закінчення на стор. 3)

Україна і Туреччина взаємно збільшать товарообіг та інвестиції

Анкара, Туреччина. — Президент Леонід Кучма під час своєї дводенної візити до Туреччини, 27-29-го листопада, підписав з урядовцями цієї країни ряд економічних угод, які сприятимуть товарообігові між двома державами і, зокрема, двостороннім інвестиціям, повідомила 29-го листопада УНІАР.

Л. Кучма і президент Туреччини Сулейман Демірель наголосили після завершення своєї зустрічі, що пріоритетом переговорів були питання пожвавлення торговельно-економічного співробітництва.

„Вдвічі підняти товарообіг між країнами — це конкретне завдання, яке ми поставили одне перед одним, — повідомив Л. Кучма журналістів. — Це дійсно велика програма".

Згадуючи свій виступ на засіданні Українсько-турецької ділової ради в Стамбулі, який був присвячений інвестиційним можливостям в Україні, Л. Кучма сказав: „Ми заклали міцну правну базу і сьогодні необхідність цієї бази була підтверджена на цьому українсько-турецькому форумі, бо багато виступало підприємців турецьких, які зацікавлені в різноманітному бізнесі в Україні і готові

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ГОЛОВА КРИМСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ РЕКОМЕНДУЄ СКОРОТИТИ ШТАТ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Голова Верховної Ради Автономної Республіки Крим Василь Кисельов під час зустрічі з представниками засобів масової інформації сказав, що навіть за короткий час перебування на цьому пості він побачив, що чимало керівників, як у районах, так і в міністерствах, не відповідають своїм постам: вони не лише не володіють і не керують ситуацією, але й не знають, що робиться в їхніх галузях чи міністерствах. Голова кримського парляменту має намір запровадити деякі зміни в секретаріяті очолюваного ним парляменту, включно зі зменшенням числа працівників. Він вважає, що є необхідність також переглянути штат кримського уряду. За словами Кисельова, промислові і сільсько-господарські підприємства випускають продукції в чотири рази менше, ніж десять років тому, а число працівників управлінських структур зросло від 300 до 1,200 осіб, тобто також у чотири рази. Водночас у місті зупинено всі ліфти у високих будинках з причини виходу з ладу механізмів і ніхто нічого не робить, щоб зліквідувати ці та багато інших проблем.

ВИМАГАЮТЬ РОСІЙСЬКИХ ТЕЛЕВІЗІЙНИХ ПЕРЕДАЧ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ. — Тут представники Громадянського Конгресу України провели акцію протесту проти скорочення передач московського каналу „Громадське російське телебачення" (ГРТ) і запровадження замість нього українських телевізійних передач третього каналу. В пікеті біля обласної адміністрації взяла участь також обласна організація Партії „Слов'янська Єдність". Учасники пікету вимагали відновлення передач ГРТ в повному обсязі, резиґнації та покарання голови державної телерадіокомпанії України Зиновія Кулика і підписання широкомасштабного договору з Росією. Відключення російського телебачення учасники акції назвали „берлінською стіною" між Україною і Росією.

СКАРЖАТЬСЯ НА МОРАЛЬНУ ТРАВМУ

ЛУГАНСЬКЕ. — Депутатська група „Союз — за соціяльну справедливість і народовладдя" Луганської Обласної Ради скерувала заяву на адресу Президента України Леоніда Кучми, Верховної Ради і Національної ради з питань телебачення і радіомовлення, у якій висловлено протест „властям та чиновникам від телебачення" з приводу нанесен-ня мешканцям области чергової „моральної травми" зменшенням до мінімуму передач ГРТ. Автори звернення вимагають відновлення російських передач в повному обсязі та проведення парляментарного розслідування факту передачі телевізійного каналу корпорації „Інтер" без урахування думки мешканців области.

ХАРКІВ'ЯНИ ЩЕ БІЛЬШЕ ОБРАЖЕНІ

ХАРКІВ. — Тут з ініціятиви Громадянського Конгресу України та при підтримці обласних організацій Соціялістичної Партії, Об'єднання Військовослужбовців Резерви, Партії Слов'янської Єдности та Партії „Міжреґіональний Блок Реформ" відбулося пікетування обласної адміністрації та обласної державної телерадіокомпанії. Учасників акції було понад 300 осіб і вони виступали на захист свободи слова, вимагали резиґнації Зиновія Кулика і „виконання міжнародних зобов'язань щодо збереження єдиного інформаційного простору СНД, взятих на себе Україною за Ашгабадською угодою 1992 року, неухильного дотримання статті 19 пакту про громадянські права, ратифікованого Україною ще в 60-их роках", де передбачено право громадян на вільне отримання інформації, незалежно від державних кордонів. Від керівників области учасники акції вимагають віднайти гроші для забезпечення передач ГРТ силами области. Представники партій лівої орієнтації закликали створювати на підприємствах робітничі комітети для „знищення антинародного курсу" урядової політики.

КРИМСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ЗУПИНИВ ДЕЛЕҐАЛІЗАЦІЮ ПАРТІЙ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Верховна Рада Криму розглянула наказ Головного управління Міністерства Юстиції України в Криму про ліквідацію реєстрації кримських партій через неузгодженість з українським законодавством про об'єднання громадян. Кримські парляментаристи постановили зупинити дію розпорядження про делеґалізацію кримських партій до врегулювання законодавчим способом питання про конституцію Автономної Республіки Крим.

КОМЕНТУЮТЬ УБИВСТВО ЧЕЧЕНСЬКОГО СПІВАКА

ОДЕСА. — Лідер УНА Дмитро Корчинський прокоментував убивство відомого чеченського співака Імама Аліма Султанова, що сталося в Одесі. До його помешкання вдерлося двоє невідомих, які, учинивши стрілянину, повбивали усіх, хто був у кімнаті. Загинув І. Султанов, його гість Абуязід Шаїпов та музичний асистент співака, ім'я якого не повідомляється. Живим залишився один з гостей, який саме був у ванній кімнаті. „Це одне з небагатьох політичних убивств на території України", — зазначив Д. Корчинський, який припускає, що цей злочин вчинено російською розвідкою. Голова Політичної референтури УНА Анатолій Лупиніс зазначив, що це „один із кроків перенесення військових дій на територію України" і що це фактично є „терористичний акт проти України і Чечні водночас". І. Султанов прибув до Одеси за тиждень до загибелі і мав виступити перед чеченськими втікачами з благодійним концертом. Чеченський конгрес вайнахів заперечує зв'язок співака з мафією і розглядає вбивство як розправу з улюбленцем чеченського народу, здійснену в ході античеченської політики „партії війни" в Москві та її „п'ятої колони" в Україні.

На етіопському літаку летіла українська військова делеґація

Київ (УНІАР). —У вівторок, 26-го листопада, у Міністерстві Оборони України повідомили, що на етіопському літаку, захопленому терористами 23-го листопада, летіла українська військова делегація, очолювана першим заступником командуючого Військово-Повітряних Сил України генерал-лейтенантом Віктором Стрельниковим. Троє українських військово-службовців врятовано, четвертого покищо не знайдено.

Українська військова делеґація перебувала в Етіопії, де провела переговори про модернізацію бойових літаків МІГ-21 і поверталася в Україну літаком етіопської авіяком-панії Боїнґ-767.

Катастрофа літака сталася після вимушеної посадки на воду поблизу острова Ґранд-Комор. Як відомо, терористи не повірили пілотові, що закінчується паливо і змусили його летіти до Австралії. Коли палива нестало і мотори заглухли, пілот спробував посадити літака на воду. Після зіткнення з водою літак розколовся на три частини. Із 163 пасажирів і 12 членів залоги врятовано лише 52 особи, в тому числі кількох американців і трьох українців: генерала В. Стрельникова, полковника Віктора Лисого і підполковника Василя Юхачова. Доля четвертого — підполковника Євгена Дерявева невідома.

Визначено ситуацію щодо безпечности американських міст

Ню Йорк. — Кількість поліційних сил не має безпосереднього зв'язку з безпечністю міста — стверджує в найновішому числі часопис „Мани", який визнав Емерст, Н. Й., за найбезпечніше місто ЗСА. Водночас Нюарк, Н.Дж. є найнебезпечнішим.

Перелік найбезпечніших американських міст виглядає так: Емерст, Н. Й.; Таузенд Овкс, Каліф.; Ирвайн, Каліф.; Вірджінія Біч, Ва.; Лівонія, Миш; Плейно, Тек.

В списку найнебезпечніших міст визначено: Нюарк, Н.Дж., Атланта, Джа.; Сейнт Луїс, Мо.; Ню Орлінз, Ла.; Детройт, Миш; Балтимор, Мд.; Маямі, Фла; Вашінґтон, Дистрикт Колюмбія; Флінт, Миш. і Бирмінґем, Ала.

Телефонічне опитування, в якому взяли участь 501 осіб, показало, що респонденти найбільше турбуються вриванням зловмисників до будинків чи помешкань. Дві третини опитаних ствердили, що вривання несе з собою поважну небезпеку для них та їх родин. Далі як небезпеку названо: крадіж авт — 61 відсоток, пограбування — 60.5 відс., тажкі напади — 50 відс., ґвалтування — 48.5 відс. і вбивство — 40 відсотків.

В АМЕРИЦІ

КОЛИШНІЙ ПРОКУРОР ІЗ повіту Сомерсет в Ню Джерзі Ніколас Біссел застрілився в готелевій кімнаті в Лофлин, Невада, коли там віднайшли його поліційні представники, щоб арештувати за утечу перед присудом, що чекав його за грошові надужиття. Губернатор стейту Ню Джерзі Кристін Тодд-Віттман заявила, що своїм самогубством Н. Біссел щераз показав свій егоїзм, втікаючи від консеквенцій та залишаючи жінку, троє дітей і маму.

КОМІСІЯ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ стейту Ню Йорк переголосувала доручення, яким телефонічна компанія Найнекс буде змушена заплатити своїм відборцям певну грошову компенсату за погану обслугу і за получення з іншою телефонічною компанією, Белл Атлантік. Члени комісії не є згідні дати дозвіл на з'єднання цих двох телефонічних служб доки Найнекс не дасть сатисфакції своїм клієнтам за погану обслугу.

У СВІТІ

СЛАВНИЙ ВІД ЧАСУ СВОЄЇ побудови тунель, що в'яже Францію з Англією на просторі 32 миль, стоїть тепер перед великими труднощами після того як 18-го листопада загорівся тяговий поїзд, що їхав із Франції. Шкода з вогню не є так у людях, бо лише вісім осіб мало пораження димом, але у вивінуванні та у захитанні довір'я до того тунелю. Направа шин, які стопилися від горячі, буде тривати довший час, а з тим получення не буде можливе саме у найбільш живому сезоні перед Різдвом.

В ЯПОНІЇ РОЗГЛЯДАЮТЬ можливість впровадити офіційно продаж пілюль, якими контролюється вагітність у жінок. Японія — це одна із дуже нечисленних держав, де такі пілюлі ще не дозволяють продавати. Проти впровадження пілюль протестують жінки, але також офіційні чинники мають багато застережень щодо такої контролі народин.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

В Україні говорять про диктатуру

На недавній пресконференції у Верховній Раді України її депутат, одна зі співголів Прогресивної Соціялістичної Партії України Наталя Вітренко заявила, що "президентські перегони в Україні починаються з закручування всіх гайок і створення диктатури". Н.Вітренко вважає, що в країні розпочався другий, "кривавий" етап реформ, коли "незалежна преса і розмаїття думок стає непотрібним владним структурам". Інший співголова згаданої партії Володимир Марченко додав, що "в Україні відсутній такий елемент демократії, як право опозиції висловлювати своє ставлення до політики владних структур".

Такі висловлювання більш ніж дивують, поскільки вже сам факт проведення подібних пресконференцій з дальшим їх висвітленням у засобах масової інформації заперечує ці інсинуації. Застрашуючих голосів про можливість диктатури в Україні не бракує. Тому відразу б варто зазначити, що диктат ніколи не був там у пошані. Тим більше, не знайшла в українського народу підтримки лихої пам'яті марксистсько-ленінська диктатура "пролетаріяту". Диктатура, котра виявилася чужою одвічним прагненням широких мас до вільного, гідного людини життя. Диктатура, котра в суспільному розвитку відкинула на три чверті століття назад країни, в яких її культивовано. Інша справа, що той безсоромно одурений пролетаріят, в імені якого цинічно виступали комуністи, відразу — як тільки більшевики взяли владу — було позбавлено обіцяних прав і свобід, крім, очевидно, права на майже задаремну працю, якою комуністична номенклятура забезпечувала собі безбідне сучасне, потішаючи знедолений люд примарним "світлим майбутнім".

Виплекані совєтською системою, комуністи зразка Н. Вітренко та В.Марченка роблять все можливе, щоб врятувати згадану диктатуру, але, усвідомлюючи, що шита білими нитками ідея розповзається на швах, ці люди подалися з комуністів у соціялісти, щоб стати "ближче до народу". Але достатньо було потепліти відносинам між демократично обраним Президентом України Леонідом Кучмою та головою Верховної Ради і водночас головою Соціялістичної Партії України Олександром Морозом, як тут же Н. Вітренко, В.Марченко та їх однодумці загнівалися на "традиційних" соціялістів і зорганізували партію соціялістів-"прогресистів". Нині вони найбільше прагнуть монополії на пресу, радіо, телебачення. Так хто ж забороняє? Тепер в Україні, напротивагу ще недавній компартійній добі, із засобів масової інформації користай, хто хоче. Якщо, звичайно, дотримуєшся приписів Конституції та шануєш демократичні засади. А саме останнє найтяжче дається певній категорії діячів. От і починаються "розмови" про президентську диктатуру. Більше того, як повідомила пресова агенція УНІАР з Києва, Н.Вітренко оцінила ухвалення нинішньої Конституції України, як "виконання волі представників тіньової економіки".

Як переконуємося, соціялісти-"прогресисти" недалеко пішли від побратимів-комуністів. Ті також дуже хочуть, щоб українські радіо, телебачення, преса підрубували коріння демократії, і також в усіх нинішніх українських негараздах звинувачують Президента Л. Кучму, тепер додавши до цього й "зрадника" О. Мороза. Подібні атаки наростають в міру того, як світ все більше переконується в тому, що вище українське керівництво міцно стоїть на засадах демократії, і тому тим більші сумніви викликають згадані заяви про загрозу диктатури Україні. Якщо безоглядно дозволити робити кожному, що захоче, якщо дозволити ворохобити народ за перевіреними большевицькими рецептами, в тій чи іншій формі закликаючи його до протистояння, непокори демократичній владі, то що то за демократія буде? І яка справді демократична держава дозволить, щоб хай які б там не були "прогресисти" її руйнували? Жодний народ, що пізнав смак свободи та себе поважає, цього не дозволить. Доводилося чути: Україні, мовляв, щоби прийти до порядку, потрібний свій Піночет. На щастя, Бог повернув розум багатьом комуністам і не довелося братися за зброю...

Та все ж: чи загрожує Україні диктатура? Ні, не загрожує. До того часу не загрожує, доки демократія не відмовиться від своїх завоювань і не відступить їх тим, хто й досі снує похмурі думки про повернення до совєтського тоталітарного минулого.

Микола Світуха

ПОЛІТИЧНИЙ ОПОРТУНІЗМ

З прийняттям в червні Верховною Радою нової Конституції, основного закону держави, повинен був закінчитися період довільної інтерпретації прав і обов'язків народних депутатів України, яким виборці дали мандат діяти в імені українського народу, схвалюючи законодавчі акти. Але кілька тижнів пізніше стало відомо, що група народних депутатів, по-своєму інтерпретуючи конституційні положення, відмовилася скласти присягу на вірність Україні. Що більше, велике число депутатів займає становище в уряді і різних державних комітетах всупереч Конституції. За одним чи двома вийнятками, депутати не спромоглися на логічний, передбачений Конституцією висновок, а саме скласти депутатський мандат, що означало б відмову від надпересічної депутатської платні і атрактивних привілеїв, якими народні депутати зуміли винагородити себе і своїх колег за останніх п'ять років.

Коли притихли початкові емоції після того, як відмова від присяги набрала розголосу, в кулуарах Верховної Ради політичні фракції взялися шукати якогось нібито компромісового виходу із складної ситуації. Якщо для багатьох питання присяги було справою чести кожного депутата, то на погляд інших ставлення цієї проблеми „на вістрі ножа" могло принести більше шкоди, як користи. Відкрита конфронтація не змінила б наставлення твердих комуністів-русофілів, які ще мріють повернути колесо історії назад. При теперішньому балянсі сил у Верховній Раді навряд чи можна було сподіватися адекватної підтримки всіх фракцій на той випадок, якби якась з демократичних груп поставила питання про позбавлення мандату доволі великої групи депутатів лівого спрямування. Політика, як кажуть, це штука можливого.

Вкінці прийнято рішення, що вимогу про складення присяги на вірність Україні слід уважати як таку, що не зобов'язуватиме всіх депутатів до чергових виборів, з уваги на факт, що депутати Верховної Ради цього скликання були вибрані і їхні мандати признані в згоді із законодавством, яке зобов'язувало ще до прийняття нової Конституції. Таким чином повноваження всіх депутатів продовжено до чергових виборів за два роки. Щойно тоді всіх перевибраних депутатів буде зобов'язувати нове конституційне положення про зложення присяги.

Що саме сказано в новій Конституції України про присягу депутатів? Статті 75-81 Конституції визначують спосіб формування складу Верховної Ради і повноваження народних депутатів. Стаття 79 недвозначно говорить таке: „Перед вступом на посаду народні депутати України складають перед Верховною Радою України таку присягу: „Присягаю на вірність Україні. Зобов'язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу. Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників".

Далі в цій статті ясно сказано: „Відмова скласти присягу має наслідком втрату депутатського мандату. Повноваження народних депутатів України починаються з моменту складення присяги".

Коментарі про цю небувалу ситуацію, які появилися в кількох популярних часописах України, подають деяку характеристику тих депутатів, яких вклад у новітню історію України позначається відмовою діяти у згоді з положеннями нової Конституції. Більшість із 64 депутатів (себто 15 відсотків складу Верховної Ради), які відмовилися скласти присягу, це члени проросійської фракції „Комуністи України" (голова Петро Симоненко), які відомі з того, що їхня політична льояльність ніколи не лежала по стороні самостійної України. Майже половина з них здобула депутатські мандати в наскрізь зрусифікованих Донецькій, Луганській або Кримській областях.

Все ж на увагу заслуговує факт, що ця фракція поділена і вже не виступає як солідарний бльок. Факт декляративної льояльности 30 депутатів, себто однієї третини фракції комуністів, які разом з більшістю державницьких фракцій таки стали до складення присяги своїй державі, вказує на можливість, що в майбутніх виборах число саме таких українських націонал-комуністів зі східніх областей зростатиме коштом сьогоднішнього проімперського комуністичного елементу з його традиційною орієнтацією на Москву. Більшість теперішніх депутатів цієї фракції взагалі не зможе кандидувати у майбутніх виборах, якщо не змінить своїх політичних переконань.

Відрадним можна уважати також факт, що з лівої фракції аґрарників (всього 50 депутатів, голова Сергій Довгань) лише один, а з-поміж соціялістів (всього 28 депутатів) лише двоє депутатів відмовилися від присяги. Хоч в питаннях економічних реформ і соціяльної політики обидві групи нерідко виступають спільно з комуністами, все ж депутати обох згаданих фракцій виказали якусь дозу свідомої співвідповідальности за скріплення державности. Два члени Міжреґіональної групи, до якої входить 29 депутатів, переважно з південно-східньої України, також відмовилися від присяги. Явно проросійський елемент в цій групі стоїть на різних позиціях у таких важливих питаннях, як становище щодо СНД і економічно-соціяльної політики. Варто пригадати, що ледве два роки тому цю фракцію очолювали Леонід Кучма і Володимир Гриньов, хоч з часом вони розійшлися в поглядах. Тепер головою фракції є Г. Самофалов.

Для повнішого образу слід вказати, що з вибраних 418 депутатів Верховної Ради в сучасну пору 380 належить до різних фракцій. Персональний склад фракцій час до часу міняється, при чому деякі консолідуються, як це сталося з колишніми фракціями „Державність" і „Центр". В питанні складення присяги повну льояльність виказали депутати фракцій „Конституційний центр" (49 депутатів, між ними Леонід Кравчук, В. Яворівський та інші), „Рух" (28 депутатів, голова Вячеслав Чорновіл), „Реформи" (29, голова Сергій Соболев), „Соціяльний вибір" (26, голова Євген Марчук), „Єдність" (28 осіб, між ними Павло Лазаренко) і „Незалежні" (25 осіб, голова Вадим Гетьман).

Другим виявом політичного опортунізму великої групи депутатів стало питання незаконного перебування в складі Верховної Ради тих депутатів, які були призначені в склад Кабінету Міністрів, Адміністрації Президента, або на інші державні пости. Ще перед виборами кожний кандидат в депутати не міг бути зареєстрований, якщо він не підписав зобов'язання в разі вибору зрезиґнувати з інших позицій і перейти на постійну працю у Верховну Раду. Одначе є щонайменше 48 депутатів, які працюють в уряді або в інших органах, але не склали свого мандату, помимо виразної вимоги статті 78 Конституції України. Крім того, поважна кількість депутатів була вибрана з голів колгоспів, директорів банків, підприємств, тощо, які не виявляють ніякого наміру відмовитися від своїх депутатських мандатів.

Як і належиться міністрові юстиції України, першим склав свій депутатський мандат Сергій Головатий, а за ним пішло ще троє депутатів. Натомість інші члени Кабінету Міністрів, починаючи від Петра Лазаренка і Віктора Пинзеника, залишилися на подвійних стільцях. Подібна ситуація із заступником міністра внутрішніх справ Леонідом Бородичем і заступником міністра зовнішніх справ Антоном Бутейком. Прикладів можна наводити багато більше, але один з найбільше яскравих прикладів політичного опортунізму відноситься до Віталія Шибка, депутата соціялістичної фракції з Дніпропетровської области, який працює радником-післянцем України в Ливані. Для людей такого типу можливості, які створює політичний опортунізм, таки справді дуже широкі.

Є ряд показників того, що голова Верховної Ради Олександер Мороз робить все можливе, щоб його колеги по партії і однодумці лівого бльоку у Верховній Раді не були змушені складати свій депутатський мандат. Коли недавно це питання поставлено під голосування, склалося так, що забракло одного голосу для його вирішення. Чи випадково сам О. Мороз стримався від голосування? Він же вирішив передати справу 34 депутатів до Київського суду, знаючи, що такий процес може затягнути вирішення питання на довгий час. В списку чомусь бракує цілого ряду депутатів лівого спрямування. Відкладання справи дасть можливість різним директорам в складі комуністичної і соціялістичної фракції оформити свої позиції в комерційних установах, щоб їх депутатський мандат не був під загрозою.

Хоч Конституція стосується всіх без вийнятку, незважаючи на державні посади і політичну приналежність, велике число депутатів намагається ухилитися від тих постанов, які їм особисто невигідні. Якщо така практика опортунізму толеруватиметься на форумі найвищої законодавчої установи держави, яка сама схвалила Конституцію, то чого можна сподіватися від депутатів на рівні областей, районів чи міст? Не дивно, що багато виборців цілком байдуже ставляться до всіх без вийнятку політичних партій, як зрештою і до самого виборчого процесу. Своїми поступованнями теперішні депутати аж ніяк не скріплюють довір'я населення України до державної влади.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про некрологи та імена

Здивуються читачі, що впало на думку О-Ці писати на таку сумну тему, як повідомлення про смерть. Але вони в нашій „Свободі" займають важливе місце, бо тільки в цей спосіб широкий загал довідується своєчасно, хто з черги відійшов та чи треба його попрощати на Панахиді, чи змовити лише тихо „Отче наш" за упокій його душі.

А тих некрологів тепер подостатком, бо старше покоління відходить безупинно, і тому ці аж надто сумні вістки завжди актуальні.

Але не сум з приводу невідкличного відходу насунув мені цю тему, а зовсім інша справа — дуже жива, хоча також радше сумна, або мало весела.

Від якогось часу слідкую пильно за стовпчиками підписів родин у некрологах і стверджую, що вони є чи не найкращим виразником того, як корчиться постепенно наша громада. Ні, не лише тому, що відходять назавжди відомі постаті нашого життя, нашої історії, ті, які творили те, що сьогодні тут маємо, ті, які залишили по собі видиму спадщину. Для мене стали показником змін і зменшення числа таких, які називали себе українцями, а принаймні українського походження громадянами Америки, підписи імен і прізвищ дітей та внуків померлих.

Ось тільки наведу деякі із останніх тижнів, що їх виписала із поміщених у „Свободі" некрологів. Там були і Джеймс, Бетті, Френк і Сінді, Билл, Волтер, Дерек, Браєн, Джессика, Аманда і Джералд. Хочете ще більше? Загляньте до старих примірників „Свободи" з біжучого року, найдете їх подостатком. Все це діти чи внуки із т. зв. мішаних подруж, в яких тільки один член є українського роду. А прикре в тому те, що саме цей член родини, байдуже — жінка це, чи чоловік, не мали настільки бажання ані впливу на те, щоб дати дітям українські імена, а може разом із тими нестандартними в оточенні іменами, змогу принаймні зрозуміти, якого вони роду. На жаль, навіть коли вживають українських імен, то звичайно такі, що їх можна однаково вживати в двох мовах. Бо немає найменшого сумніву якою мовою говорять в родинному колі мішаних подруж і вже був напевно не один випадок, що цей чи ця, яких тепер згадують на сторінках української газети „в глибокому смутку", були змушені на схилку життя говорити з внуками незвичною для них англійською мовою, випещуючи на український лад ті чужі звуком імена.

Правда, трапляються вийнятки і звичайно ми їх голосно подивляємо та даємо іншим за приклад, але це тільки вийнятки. 50 років на чужій землі оправдує зменшення української спільноти, а деякі стверджують, що це і так „чудо" те, що ми зуміли однак так довго втримати певну кількість родин в українському дусі. Пригадується, як давніми роками ми постійно вели барвисті дискусії на тему денаціоналізації і переконували себе, що як тільки буде можливість повороту чи тіснішого зв'язку з материком, то не буде проблеми ані для почуття бути українцем, ані для української мови.

Наша мрія сповнилася немов справжнє чудо. Від п'яти років маємо українську державу, маємо Конституцію, якої 10-та стаття виразно говорить про українську мову, як державну. Але чи сповнена мрія здійснила те друге чудо, щоб спілкування з Україною, відвідини і виміна молоддю „зукраїнізували" тут народжених дітей і внуків? Може так сталося з одиницями, але більшість далі є під впливом поступаючої американізації, яка діє не тільки тут, але також в Україні. І ця молодь бажає бути така, як ті всі Браєни та Джессіки, що мандрують вулицями у надмірно великих штанях, з розв'язаними шнурівками, з червоним чи зеленим волоссям і голосним радіом в руках.

Скажуть читачі: розпочала про некрологи, а закінчила вулицею. Так, це правда, але в обох тих прикладах йдеться про наше нове покоління, якому щораз важче порозуміватися мовою своїх предків. А цей факт стверджують всі ті, яким доводиться ставати тепер віч-на-віч з дітьми з українських родин у школі, у молодечих організаціях, у мистецьких гуртках чи на товариських імпрезах.

А Україна так близько — тільки крилом сягнути...

О-КА

Д-р Олег М. Волянський

Вартий уваги „Лікарський Збірник"

II

На кінець клінічної частини в книжці маємо статтю „Хронічна НВ-вірусна інфекція — не завжди і не тільки гепатит". Автори звертають увагу на факт, що хвороба „Гепатит Б" не обмежується до захворювання печінки. Пошкодження можуть бути і в інших органах, як, наприклад, у суглобах, нирках, селезінці, крові, судинах.

Друга частина книжки, під заголовком „Дискусії", починається цікавою, але болючою темою „Елімінація особистостей та інтелектуальний потенціял нації". Лише в роках 1934-1937 совєтська влада репресувала або знищила в УССР 83 відсотки письменників і 75 відсотків мовознавців, а також 17 міністрів УССР і 117,000 членів КПБУ, Комуністичної партії більшовиків України. (А це ж тільки пізніші хвилі терору НКВД, бо вже при кінці 1920-их років Україну обезкровлено з української національної інтеліґенції, органами ҐПУ (Ґосударственного політического управлєнія), і взагалі винищення найкращої частини селянської людности: три мільйони найкращих хліборобів, „куркулів", вислано на каторгу в Сибір на певну смерть, а звичайних селян, середняків і навіть незаможних, видушено штучним голодом, принесеним в Україну московськими большевиками. До цього треба б ще додати криваві розправи Троцького і його посіпак з Чека (Чрєзвичайной Комісії) в час так званого „красного терору", відразу після закінчення Першої світової війни. — О. В.).

Пляново винищував окупант генетично найкращий елемент, намагаючись перетворити український народ у „роботів", що самі не думають, не мислять, а лише виконують накази згори, з „непомильної партії". Після приходу у західні області України совєти продовжували цю політику і про це говорить авторка статті, розповідаючи про долю деяких визначних родин, а саме про Старицьких-Черняхівських, Курбасів, Білинських, Старосольських та Стародубів. Крім винищування найкращого „генофонду" українського народу, совєти намагалися ще більше „розмивати" свій генофонд при допомозі масових переселень — іміґрації чужого елементу в Україну, часто, як каже авторка, „люмпенізованого".

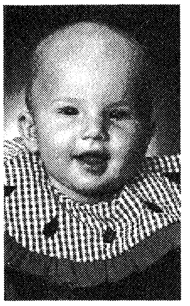
Великою приємністю для мене було прочитати відважну, патріотичну, а рівночасно реалістичну статтю д-ра Ярослава Ганіткевича під заголовком „Відродимо українську медичну літературу". У 20-их роках цього століття в УССР розквітала було українська медична наукова, популярна література та преса. Починаючи від 1930 року, відбувалося систематичне нищення всього національного українського. Українське культурне і наукове відродження було розстріляне. Хоч Україна є вже незалежною державою, ця незалежність не принесла ще помітних змін на краще, яких можна було б сподіватися. Коли говорити про медичну літературу, то наші післякомуністичні медичні видання мовчали, коли у 1993 році відзначувано 60-ліття Голодомору, далі вони замовчують про ще недавні зловживання психіятрією, про наслідки чорнобильської катастрофи, про „войовничий атеїзм" та про фальсифікацію нашої історії. Багатьом вченим в Україні, каже Ганіткевич, є незнайоме почуття національної гідности та свідомости, їм є чужою справа розвитку української незалежної культури й науки. Наївно сподіватися, продовжує автор, що залишені при владі в умовах комфорту особи, які, виконуючи партійні вказівки, нищили і переслідували все українське, усвідомлять закономірність прав української мови. Навіть високопоставлені державні діячі ще залишились під впливом комплексу малоросійської меншевартости, передусім у галузях вищої школи і науки. Автор кінчає свою блискучу статтю словами: „Медична література в Україні не може довше залишатися в такому стані, до якого її довів московський комуністичний режим. Відродження її повинно стати справою чести кожного українського лікаря і вченого, повинно йти в ногу з реформуванням української науки, із відбудовою української державности".

У відділі „З нашої історії" поміщено передрук частини першого українського медичного часопису на Наддніпрянщині, а саме „Українських Медичних Вістей", з 15-го січня 1918 року. Поміщено вступну статтю „Від Редакції" та програмову статтю „Наші завдання часу".

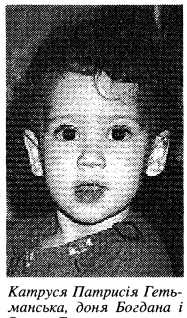
Довша стаття Володимира Щуровського „Лікарі і медики у визвольній війні", — це передрук із книги „25-ліття Українського Лікарського Товариства і Медичної Громади", що була друкована у Львові у 1935 році. Це історія героїзму наших лікарів, студентів медицини та санітарів, чоловіків і жінок, у час Визвольних змагань 1918-20 рр. Серед крайньо невідрадних обставин вони рятували ранених у бою, а рівночасно вели героїчну боротьбу проти інфекційних недуг, зокрема проти висипного тифу. Лікарі сумлінно виконували свої обов'язки, хоч не було серед них справжніх спеціялістів, бо це були переважно молоді люди, що недавно покинули університетські авдиторії. Вони, зустрівшись

(Закінчення на стор. 3)

Нові члени УНСоюзу

Олександра (Аля) Чума, доня Андрія і Наталки Чумів, внучка Богдани й Ігоря Чумів, нова членка 432-го Відділу УНСоюзу в Торонто, Онтаріо. Забезпечила свою внучку Олександру грамотою УНСоюзу бабця Богдана Чума.

Катруся Патрисія Гетьманська, доня Богдана і Венеси Гетьманських, нова членка УНСоюзу 374-го Відділу в Бостоні, Ма. Вписали свою внучку Катрусю в члени УНСюзу дідо Володимир і бабця Юлія Гетьманські. Дідо є секретарем, а бабця касиром 374-го Відділу в Бостоні. Родичі Катрусі є обоє підполковниками в Американській армії.

Зліва до права: Давид, Людмила і маленька Віта Каско, (в мами на руках), діти Романа й Оксани Каско,нові члени 496-го Відділу УНСоюзу в Сіятел, Вашінґтон. Забезпечили своїх діток в УНСоюзі тато Роман і мама Оксана Каско.

Вартий уваги...

(Закінчення зі стор. 2)

із жорстокою дійсністю, „що могли, віддали своїй армії і нації". До статті є долучений список лікарів, — учасників визвольних змагань.

Стаття про д-ра Бориса Матюшенка подає цікаві інформації про цього визначного гігієніста і громадського діяча, який походив із старого українського роду військовиків. Після революції 1917 року він очолював Головну медично-санітарну управу при Генеральному Секретаріяті України, в час Гетьманської держави був комісарем міністерства здоров'я, а під час Директорії був міністром охорони здоров'я.

У відділі „Рецензії", під заголовком „Важливий внесок у дослідження історії української медицини", є стаття голови НТШ у Львові Олега Романіва про книжку „Українські лікарі" (І-ий том), яка вийшла у Львові. Ця книжка-довідник про українських лікарів є вислідом кількалітньої праці та дослідів д-ра Павла Пундія, архіваря Українського Лікарського Товариства Північної Америки та відомого громадського діяча. Деякі доповнення до праці д-ра Пундія, що перебуває на еміграції, доповнив д-р Ганіткевич. Нетерпеливо очікуємо появу 2-го тому із даними про українських лікарів у діяспорі.

Під рубрикою „Знайомство з діяспорою" є стаття д-ра Пундія про автора цієї рецензії з нагоди його 80-ліття. На кінці книжки є посмертні згадки про двох заслужених лікарів — д-ра Михайла Дубового, дерматолога, що був членом редакції цього збірника, та про д-ра Петра Романа Моцюка, колишнього голову УЛТПА, патріота й мецената. Це він склав 100,000 долярів на науковий фонд при НТШ, а також допоміг фінансово видати згадану книжку „Українські лікарі".

Як додаток до „Лікарського Збірника" є хронологія про українську медицину, починаючи від 1397 року, та хроніка наукової діяльности українських лікарів у останньому десятилітті.

Новий „Лікарський Збірник", том 3-ій, читається з приємністю не лише тому що цікавий, але ще й тому, що у ньому нема русизмів і що, коли треба, вживається літера „Г".

І знову спалах модернізму

1-го листопада 1996 року відкрилася виставка молодої української мисткині Олени Дяденко в галерії Роберто Лопез в Чікаґо. Ця незвичайна виставка присвячена творам модерної скульптури, яка захопила творчий розум талановитої мисткині. Створюючи нові форми та зображення, використовуючи цікаві ефекти, шукаючи різні шляхи у поєднанні різноманітних матеріялів, вона втілює головну тему проєкту, надзвичайно актуальну сьогодні — проблему спілкування, комунікабельности, комунікації.

Ідея створення скульптур прийшла до мисткині несподівано. Одного сонячного дня вона йшла вулицями Чикаго, на яких виблискували викинуті скляні пляшки. Соняшні промені пронизували їх своїм світлом і шкло виґравало веселим сяйвом, створюючи в уяві Олени сріблясті хвилі шкляної річки. Майнула думка в голові: „А що, як зібрати всі ці пляшки і перетворити їх у витинанки незвичайних „живих" скульптур, переплести їх різними матеріялами і створити щось нове, чарівне і неповторне". І почалися нелегкі творчі пошуки, які з часом вилилися в серію прекрасних скульптур.

Легкі і граціозні форми чудово гармонізують з навколишнім середовищем: блакиттю неба, зеленню дерев, геометричними формами будинків та постаттями людей. У своїх скульптурних творах Олена зробила перехід від традиційного і академічного до надзвичайно місткого і „дивно американського". Фил Беркмен, викладач Колюмбія коледжу, добре знаний на мистецтві, написав про її скульптуру: „Це є грайливий поп асамбляж, якого я не бачив з часів Косно Каполі". Її роботи є великі і важкі, але справляють враження легкости, прозорости, світла і тепла. Мисткиня може змусити матеріял співати пісні, створити гарний настрій і відчуття прекрасного.

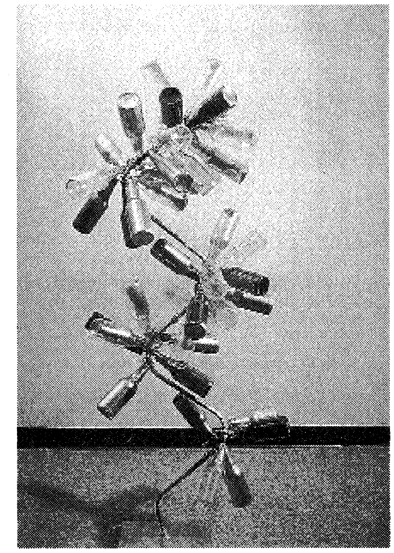
Скульптура „Зміни пори року" виражає не тільки зміни в природі; починаючи від весняних бурхливих потоків, переносячи нас до запашної хлібної ниви літа, різнокольорових барв осени та білих пухких заметіль зими, вона пробуджує відчуття людської душі — незвичайний перехід від спокою, суму та журби до динаміки руху, злету радощів, відчуття повноти щастя. Інша скульптура „Золота осінь" передає ніжність і красу прощальних барв осени. Вона бентежить душу відчуттям втрати, але в той же час її хвиляста структура, осяяна переливами прозорого шкла, вселяє віру і надію в повернення весни і оновлення природи, як і людського буття.

„Соняшник — бог сонця" — скульптура, яка нагадує нам про далеке минуле України, коли ще до часів прийняття християнства люди вірили у багатьох богів: сонця, вітру, блискавки, води та землі, споруджуючи їм ідолів. Квітка сонця випромінює добру енергію світла і тепла, збуджує уяву про широкі українські соняшникові лани. Коли цвіте соняшник, все навкруги залите соняшним сяйвом, і хочеться співати пісень, і хочеться жити, і хочеться обійняти всю землю, припасти до неї чолом і без кінця дякувати за цей прекрасний Божий дар.

Мисткиня ще зовсім молода, але встигла вже створити багато чудових творів, які виставляла в багатьох містах України, ЗСА, Польщі, Канади, Німеччини та Франції. Її творчі праці дістали відзнаки та нагороди.

Олена Дяденко народилася в старовинному українському місті Полтаві, де почав формуватися її світогляд серед природи, наповненої чудовими переливами народних пісень. Там вона почала свої перші мистецькі студії, потім Миргородське художнє училище, а згодом завершила їх у Львівському Інституті Прикладного та Декоративного Мистецтва. Тепер Олена творчо працює над ступенем магістра у галузі мистецтва та освіти Колюмбія коледжу в Чикаго і продовжує виставляти свої твори в галеріях Медісону, Дітройту, Чикаго та Ню Йорку.

Л. Охмат, М. Кулик

Олена Дяденко: скульптура „Золота осінь" (1996 рік).

Европейська...

(Закінчення зі стор. 1)

праці з Україною і далі підтримуватиме: політику макроекономічної стабілізації у співробітництві з Міжнародним валютним фондом (МВФ) і поглиблення реформ; трансформацію українського суспільства, тобто законодавчі та адміністративні зміни, спрямовані на створення плюралістичного суспільства, консолідацію демократичних інститутів та побудову держави, що базується на верховенстві закону; введення України в европейську систему безпеки, в основному, шляхом зміцнення політичного діялогу; співробітництво з безпосередніми сусідами для закріплення України на европейському континенті; поглиблення договірних відносин, зокрема, ратифікація угоди про партнерство і співробітництво та втілення в життя тимчасової угоди з метою прогресивного зближення країн у надзвичайно широкій сфері економічного співробітництва; реформу енергетичного сектору на принципах ринкової економіки, що сприятиме загальній стратегії енергозбереження і пошуку надійних джерел постачання палива.

Крім того, пляном передбачено п'ять короткотривалих пріоритетних заходів: ратифікацію країнами ЕС угоди про партнерство і співробітництво та введення її в дію; вирішення проблем підтримки платіжного балянсу на 1997 рік; фінансування і виконання угоди між країнами "великої сімки", Европейським союзом і Україною щодо закриття Чорнобильської Атомної Електростанції; зустрічі спеціяльної групи для вирішення питань двосторонньої торгівлі; створення сприятливих умов для приватного інвестування в Україні.

Плян дій ЕС для України після затвердження передано до Ради Міністрів для включення у висновки засідання Европейської ради, яка має відбутися в Дубліні 14-15-го грудня 1996 року.

НА ПІДСТАВІ ОБРАХУНКІВ працівників Об'єднаних Націй в Женеві, тепер є у світі понад більйон працездатних дорослих осіб, які не мають праці. Число безробітних минулого року зросло у світі на 180 мільйона і тому представники Об'єднаних Націй остерігають, що таке безробіття у світі є найбільшим від часу великої депресії в Америці. В Европі найбільше безробітних є у Німеччині, Франції, Італії і Швеції. Серед безробітних одна третя — це люди нижче 25 року життя.

НА ВИМОГУ АССОШІЕЙТЕД Пресс подано тепер до публічного відома листу жертводавців на інавгурацію Президента Билла Клінтона у 1993 році. На листі перед ведуть два чужинецькі багатирі-підприємці, а це Джеймс Ріяді і Джан Гуанг, які разом є власниками індонезійської Ліппо групи, що займається продажем нерухомостей, будовою домів і фінансами. Незважаючи на домагання преси, Білий Дім досі не виявив у якій висоті були пожертви на інавгураційні торжества.

ЄГИПЕТСЬКИЙ УРЯД, ЯКИЙ мусить рік-річно спроваджувати величезну кількість пшениці, головно із ЗСА, щоб могти втримати дуже низьку ціну єгипетського хліба, (конкретно коштує одного цента), що має форму паляничок тепер думає вмішувати до збіжжя кукурудзяну муку тому, що вона дешевша. Така низька ціна за хліб встановлена урядом тому, що більшість населення живе дуже скромно і не може дозволити собі на плачення вищих цін, а єгипетський хліб є підставою поживи населення.

АНАЛІТИКИ СВІТОВИХ ФІНАНСОВИХ джерел стверджують тепер, що найбільші капіталісти, якими досі були японці, починають щораз менше інвестувати грошей в інших країнах, зокрема в ЗСА, а залишають їх в Японії. Це може бути причиною світової грошової кризи у близькому майбутньому.

Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

вкладати фонди в ту чи іншу галузь. Будемо сподіватися на те, що ми розкрили двері і для українських, і для турецьких ділових кіл".

Крім договору щодо сприяння та взаємного захисту інвестицій, сторони підписали угоди щодо морського торговельного судноплавства, повітряного сполучення, дорожнього співробітництва, щодо співпраці у мирних питаннях. Було підписано також конвенцію про уникнення подвійного оподаткування, протокол першого засідання українсько-турецької комісії з правного та економічного співробітництва та інші документи.

На урочистій церемонії прибуття Л. Кучма заявив, що ця візита не лише значно поширює торговельно-економічні відносини між двома країнами, а й підвищує безпеку в районі Чорного моря та поза ним.

Президент Туреччини сказав, що важливим фактором поліпшення відносин між Україною і Туреччиною або ж своєрідним мостом є кримсько-татарський народ, який повертається в Крим і намагається відродитися.

Появилося книжка про д-ра О. Грановського

В Україні у тернопільському Видавництві „Збруч" появилася цікава книжка авторства Гаврила Черніхівського „Олександер Неприцький-Грановський. Життя і творчість".

Це перше монографічне дослідження про видатного вченого, поета та громадсько-політичного діяча. Уродженець волинського села Великі Бережці, О. Неприцький-Грановський 64 роки прожив у ЗСА, став першим з українців професором американського університету. Все життя боровся за визволення українського народу з-під чужого панування за створення суверенної української держави. У монографії подано огляд джерел і літератури, висвітлюється життєвий і творчий шлях, літературно-мистецьку спадщину, наукову діяльність, участь О. Неприцького-Грановського у громадсько-політичному житті ЗСА та діяспори.

Книга ілюстрована 50 світлинами.Книжка коштує 10 дол. і можна її набути звертаючись на адресу: B.A.Nepritzky, 1645 Abell Street, Saint Paul, Minnesota 55117.

Храм у Харкові

У 1991 році нашій громаді передано храм св. Івана Богослава у Харкові, доведений у большевицькі часи до стану руїни. Ми почали збирати пожертви на його відбудову. Але християни в Україні зубожіли і не мають коштів на церкву, тому уся надія була на допомогу закордонних братів. Така допомога надійшла. Завдяки пожертвам православних українців зі ЗСА, Канади і Австралії вдалося поставити мідяну баню, полагодити частину покрівлі, облаштувати середину. Але фондів було замало і роботи припинилися. Храм нищиться. Нехай Бог благословить тих, хто зрозуміє нас і допоможе громаді незалежної Української Церкви.

Настоятель церкви св. Івана Богослова, протоієрей української автокефальної православної церкви о. Віктор Маринчак. Україна, 310017, м. Харків, 17 вул. Котлова, 105 а. Телефон у Харкові — 011-380-572-232-983.

Український хор „Веснівка"

Мало хто з української діяспори не чув про хор „Веснівку" з Торонто, принаймні з преси, якщо з якихось причин не мав змоги побувати на його виступах. Та все одно мені хотілося б написати кілька слів у ювілей цього, з багатьох оглядів унікального, хору, що, як відомо, славиться високим професійним стандартом і високоякісним репертуаром, у який входять літургійні, клясичні й народні пісні.

„Веснівку" засновано в 1965 році, з молодих дівчат-студенток курсів українознавства. Більшість з них співає у хорі й дотепер (Квітка Зорич-Кондрацька закінчила музичний факультет Торонтського університету, працювала, як педагог музичних предметів хорового співу та оркестри, в середніх школах Торонто. Усіх хористок єднає любов до української музики й пісні. І тому вже понад 30 років, у будьяку погоду — дощ, чи сніговію — вони приїжджають на свої виступи й проби хору з усіх кінців великого Торонто й околишніх місцевостей.

Ансамбль „Веснівка" складається з 50-ти хористок, більшість з яких працює у своїх фахах як адвокати, інженери, учителі, фармацевти, суспільні працівники, адміністратори в канадських підприємствах і установах. Єднає хористок ще й любов до хору, пошана до своєї диригентки, репертуар і бажання, щоб хор був.

Крім індивідуальних концертів, „Веснівка" виступала на багатьох світових сценах, як от: у Карнеґі Гелл, в Ню Йорку; Роял Голл, Англія; в катедрі св. Петра, Папській авдиторії в Римі та інших містах Европи й Північної і Південної Америки. В 1991 році „Веснівка" відбула успішне турне по Україні, де сердечно вітали її виступи; багато гарних слів про хор написали відомі музичні критики й інші особистості в Україні, як от: М. Головащенко, С. Плачинда, О. Гончар, В. Кириленко й інші.

В англосаксонському музичному світі хор „Веснівка" здобув багато відзначень і нагород, зокрема перших, як от: на Всеканадському Хоровому Фестивалі Корпорації Канадських Державних радіо- і телевізійних програм Сі-Бі-Сі — в 1984, 1986, 1990 та 1993 роках. Та найбільшим своїм успіхом хор вважає здобуття першої нагороди на Міжнародному фестивалі хорів (у категорії народних пісень) у Лляноголлєн, Валія, в 1993 році. До речі, щоб тільки мати можливість брати участь у цьому престижному фестивалі, потрібно пройти нелегкі компетиції. Хор „Веснівка" був не тільки допущений до участи в цьому фестивалі, але ще й дістав першу нагороду. „Веснівка" була єдиним українським хором, що брав участь у ньому.

В 1990 році Квітка Зорич-Кондрацька диригувала „Візантійським" хором з Утрехту, Голляндія (на запрошення його диригента д-ра Марка Антоновича), під час турне хору по Україні, а в 1995 році (на зміну з новим диригентом Сергієм Саролея) — цим хором під час його виступів у Канаді, якими хор відсвяткував свій 45-літній ювілей з часу заснування.

Квітка Зорич-Кондрацька отримала від канадського уряду відзначення за хорову діяльність у Канаді та була номінована в журналі „Торонто Лайф" на нагороду „Жінки, що творять різницю" в категорії „Музична культура Торонто", а також її ім'я включене в книгу-довідник „Хто є хто серед жінок Америки".

8-го червня ц. р. Хорова Федерація Онтаріо, під час спеціяльної церемонії, вручила заслуженим хорам Канади відзначення і медалі з приводу їх вкладу у мозаїку канадської культури. „Веснівка" — єдиний український хор, що дістав це відзначення.

У 1997 році „Веснівка", на основі рішення журі, запрошена на Міжнародний фестиваль до Ст. Джон Н. Ф. Ця канадська провінція відзначатиме 500-ліття відкриття своєї землі. Крім окремого виступу, „Веснівка" запрошена до спільного виступу всіх хорів, які співатимуть композицію Карла Орффа „Карміна Бурана".

Хор „Веснівка" відзначив своє 30-літнє існування випуском компактного диску і касети з багатим репертуаром пісень — обрядових, побутових, ліричних, жартівливих та оригінальних творів українських композиторів, починаючи від Лисенка до сучасних. У репертуарі також наспівано пісню „Летіла зозуля", яку на Міжнародному фестивалі у Валії відзначено першою нагородою.

Ціна компактного диску — 22.00 дол. Ціна касети — 12.00 дол.

Компактний диск і касета — це прегарний подарунок з різних святкових нагод. Замовлення посилати на адресу: Vesnivka Choir to Brule, Toronto, Out. MOS 4J2.

Світлана Кузьменко

Хор „Веснівка", справа диригент Квітка Зорич-Кондрацька

Свято в Школі Українознавства ОУА „Самопоміч” в Ню Йорку

Дирекція, Батьківський комітет і учні суботньої Школи Українознавства ОУА „Самопоміч” влаштовують шкільне свято „Різдвяні традиції”. В програмі свята, в якій беруть участь учні школи від передшкілля до 12-ої кляси, будуть декламації, коляди та щедрівки. Ранком перед програмою — святочний сніданок для родичів та гостей.

Шкільне свято відбудеться в суботу, 7-го грудня в 11:30 год. перед полуднем в залі Академії св. Юра, 6-та вулиця, вхід з Шевченко плейс, між 6-ою і 7-ою вулицями.

Північний Бруклин вітав С. Кордубу-Тот з лекцією про Чорнобиль

С. Кордуба-Тот під час лекції про Чорнобиль

В залі української школи св. Духа в Бруклині, Н. Й., пройшла з успіхом лекція Софії Кордуби-Тот п. з. „1986 — вибух у Чорнобилі”. Свою лекцію С. Кордуба-Тот подала в дуже приступній формі, уможливлюючи складну тему кожному зрозуміти. Послуговуючись українською мовою, вона з легкістю перекладала англійський текст з науковою прецизією. При допомозі пляну С. Кордуба-Тот пояснила присутнім будову нуклеарного реактора, його функції, і як привело до катастрофи у Чорнобилі, зробила порівняння з іншими типами нуклеарних реакторів у світі, чим вони безпечніші, їх комерційна вартість, але й рівночасно небезпека.

С. Кордуба-Тот зараз на початку свого викладу заявила, що хоче мати контакт із слухачами, тому просить брати живу участь у її лекції і задавати їй запитання у ході лекції, що зміцнило б увагу і зацікавлення присутніх.

Для кращої ілюстрації викладу С. Кордуба-Тот послуговувалася найновішим випуском відео, дослідження науковців над наслідками катастрофи. Чи є важнішим ліквідувати негайну загрозу?

Яким було наше здивування, коли С. Кордуба-Тот продемонструвала дію апарату Ґайжера, ми собі навіть не уявляємо скільки предметів, серед яких живемо й вживаємо, є наснажені нуклеарною енерґією. Лекція була справді корисною і повчальною подією у нашій громаді.

Батьки Софії, Володимир і Ірина Кордуби, живуть у Бруклині, вона виростала поміж ними. Для всіх нас це була дуже мила зустріч. Наприкінці одна дуже зворушена мама, з власної ініціятиви, обдарувала Софійку прекрасною китицею квітів.

Марія Рейнарович